

International Olympiad in Informatics 2012

23-30 September 2012 Sirmione - Montichiari, Italy Competition tasks, day 2: Leonardo's art and science

supper

Հայերեն — 1.2

Վերջին ընթրիքը

Լեոնարդոն շատ էր ծանրաբեռնված, երբ աշխատում էր *Վերջին ընթրիքի* իր ամենահայտնի որմնանկարի վրա. ամենօրյա իր առաջին գործերից մեկն էր լինում որոշել, թե օրվա ընթացքում ինչ որմնաներկ է պետք օգտագործել։ Նրան շատ ներկեր էին պետք գալիս, բայց իր փայտամածի վրա նա կարող էր սահմանափակ թվով ներկեր պահել։ Նրա օգնականի պարտականությունների մեջ, բացի այլ բաներից, մտնում էր մագլցել փայտամած նրան ներկ հասցնելու համար և ապա ներկը ներքև իջեցնել և դնել գետնին դրված դարակում։

Այս խնդրում պահանջվում է գրել երկու առանձին ծրագրեր օգնականի համար։ Առաջին ծրագիրը ստանալով Լեռնարդոյի հրահանգները (գույների հաջորդականությունը, որ Լեռնարդոյին պետք կգա ողջ օրվա ընթացքում), պետք է ստեղծի, հուշում կոչվող, կարճ պլան։ Օրվա ընթացքում Լեռնարդոյի պահանջները կատարելու ժամանակ օգնականին Լեռնարդոի ապագա պահանջները հասանելի չեն լինի, հասանելի կլինի միայն ձեր առաջին ծրագրի տված հուշումը։ Երկրորդ ծրագիրը ստանալով հուշումը, ապա պետք է ստանա և մշակի Լեռնարդոյի պահանջները օնլայն եղանակով (այսինքն մեկ առ մեկ)։ Այս ծրագիրը պետք է հասկանա հուշման իմաստը և այն օգտագործի օպտիմալ ընտրություն կատարելու համար։ Ամեն ինչ առավել մանրամասն բացատրված է ստորև։

Դարակի և փայլտամածի միջև ներկի տեղափոխումը

Մենք կդիտարկենք պարզեցված սցենար։ Ենթադրենք ներկերի քանակը N է, նրանք համարակալված են 0-ից N - 1 թվերով, և ամեն օր Լեոնարդոն ճիշտ N անգամ իր օգնականից ներկ է ուզում։ Դիցուք C-ն Լեոնարդոյին անհրաժեշտ N ներկերի հաջորդականությունն է։ Այսինքն, C-ն 0-ից N-1 սահմաններում գտնվող թվերի հաջորդականություն է։ Նկատենք, որ որոշ գույներ կարող չլինել C-ում, իսկ որոշ գույներ կարող են մի քանի անգամ հանդիպել։

Փայտամածը միշտ լիքն է և պարունակում է K ներկ, որտեղ K < N։ Սկզբում փայտամածը պարունակում է 0-ից K - 1 ներկերը։

Օգնականը Լեոնարդոյի պահանջները կատարում է մեկ առ մեկ։ Եթե պահանջվող որմնաներկը արդեն փայտամածի վրա է, օգնականը հանգստանում է։ Հակառակ դեպքում նա վերցնում է պահանջվող ներկը դարակից և տանում է փայտամած։ Իհարկե, փայտամածի վրա նոր ներկի համար տեղ չկա, և օգնականը պետք է ընտրի այնտեղի ներկերից մեկը և

supper - hy 1/9

ետ տանի դարակ։

Լեոնարդոյի օպտիմալ ստրատեգիան

Օգնականը ցանկանում է, որքան հնարավոր է շատ անգամ, հանգստանալ։ Թե քանի անգամ նա կհանգստանա, կախված է նրանից, թե ինքը իր աշխատանքի ընթացքում ինչ ընտրություններ են անում։ Ավելի ստույգ, կախված նրանից, թե օգնականը ինչ գույնի ներկ է փայտամածից տանում, ապագայում տարբեր ընտրության առաջ կարող է կանգնել։ Լեռնարդոն բացատրում է նրան, թե ինչպես է նա կարող հասնել իր նպատակին իմանալով C-ն։ Փայտամածից հեռացնելու համար գույնի լավագույն ընտրությունը կարելի է կատարել ընթացիկ պահին փայտամածի վրա գտնվող գույների և C-ում մնացած հարցումների հիման վրա։ Փայտամածի գույներից ընտրությունը պետք է կատարել հետևյալ կանոնների հիման վրա.

- Եթե փայտամածի վրա կա այնպիսի գույն, որն էլ ապագայում չի օգտագործվելու, օգնականը պետք է այդ գույնը հանից փայտամածից։
- Հակառակ դեպքում փայտամածից պետք է հեռացնել այն գույնը, որը որքան հնարավոր է, ավելի ուշ պետք կգա ապագայում։ (Այսինքն, փայտամածի գույներից յուրաքանչյուրի համար գտնենք նրա առաջին պետք լինելը ապագայում։ Դարակ է վերադարձվում այն գույնը, որը մյուսների համեմատ ավելի ուշ պետք կգա)։

Կարելի է ապացուցել, որ Լեոնարդոյի ստրատեգիայի միջոցով օգնականը առավելագույնս հանգստանալու հնարավորություն կունենա։

Օրինակ 1

Դիցուք N = 4, այսինքն ունենք 4 գույն (համարակալված 0-ից 3 թվերով) և 4 հարցում։ Դիցուք հարցումների հերթականությունը այսպիսին E = (2, 0, 3, 0)։ Նաև ենթադրենք, որ E = 2։ Այսինքն Լեոնարդոյի փայտամածը ամեն անգամ կարող E միայն 2 ներկ պահել։ Ինչպես ասված E վերևում, սկզբում փայտամածի վրա գտնվում են 0 և 1 ներկերը։ Փայտամածի պարունակությունը կգրենք հետևյալ կերպ. [0, 1]։ Օգնականը հարցումները կարող E կատարել, օրինակ, հետևյալ կերպ.

- Առաջին որմնաներկը (համար 2) փայտամածի վրա չէ։ Օգնականը այն տանում է այնտեղ և որոշում է փայտամածից հանել 1 ներկը։
   Փայտամածի ընթացիկ վիճակը կդառնա [0, 2]։
- Հաջորդ պահանջվող գույնը (համար 0) արդեն փայտամածի վրա է, այնպես որ օգնականը հանգստանում է։
- Երրորդ հարցման համար (համար 3), օգնականը հեռացնում է 0 գույնը, փայտամածը դարձնելով [3, 2]։
- Վերջապես, վերջին պահանջվող գույնը (համար 0) պետք է դարակից տանել փայտամած։ Օգնականը որոշում է հեռացնել 2 գույնը, և փայտամածը հիմա դառնում է [3, 0]։

supper - hy 2/9

Եկատենք, որ այս օրինակում օգնականը օպտիմալ կերպով չի սպասարկում Լեոնարդոյին։ Օպտիմալ ստրատեգիայի դեպքում երրորդ քայլին պետք է հանել 2 գույնը և, այդպիսով, հանգստանալ վերջին քայլին։

Օգնականի ստրատեգիան, երբ նրա հիշողությունը սահմանափակ է

Առավոտյան օգնականը Լեոնարդոյին խնդրում է գրել C հաջորդականությունը թղթի վրա, որպեսզի նա կարողանա գտնել օպտիմալ ստրատեգիա և դրանով շարժվել։ Սակայն, Լեոնարդոն մտահոգված է, որ իր աշխատելու տեխնիկան գաղտնի մնա, և նա արգելում է օգնականին թուղթ ունենալ։ Նա միայն թույլատրում է օգնականին կարդալ C-հ և փորձել հիշել այն։

Դժբախտաբար, օգնականի հիշողությունը շատ վատ է։ Նա կարող է հիշել մինչև M բիթ։ Դրա պատճառով նա ընդունակ չէ վերականգնել ամբողջ C հաջորդականությունը։ Բայց օգնականը կարող է խելացի ձևով հաշվել բիթերի այն հաջորդականությունը, որ պետք է հիշել։ Այդ հաջորդականությունը անվանենք հուշող հաջորդականություն, և մենք նշանակենք A-ով։

Օրինակ 2

Առավոտյան օգնականը կարող է վերցնել Լեոնարդոյի թուղթը, որի վրա գրված է С հաջորդականությունը, կարդալ հաջորդականությունը, և կատարել անհրաժեշտ ընտրություն։ Օրինակ, ընտրությունը կարող կատարվել հետևյալում. ամեն հարցումից հետո ստուգել փայտամածի պարունակությունը։ Օրինակ 1-ի (ոչ օպտիմալ) ստրատեգիայի դեպքում փայտամածի վիճակների հաջորդականությունը այսպիսին է.[0, 2], [0, 2], [3, 2], [3, 0]։ (∠իշենք, նա գիտի, որ փայտամածի սկզբնական պարունակությոնը [0, 1] է)։

Այժմ ենթադրենք, որ M=16, այսինքն օգնականը կարող E հիշել մինչև E քիթ ինֆորմացիա։ Քանի որ E 4, յուրաքանչյուր գույն կարող ենք պահել E բիթում։ Հետևաբար E քիթը բավական E փայտամածի վիճակների վերևի հաջորդականությունը պահելու համար։ Այսպիսով, օգնականը հաշվում E հետևյալ հուշող հաջորդականությունը. E (0, 0, 1, 0, 0, 0, 1, 0, 1, 1, 1, 0, 1, 1, 0, 0):

Այդ օրն ավելի ուշ օգնականը կարող է ապակոդավորել այս հուշող հաջորդականությունը և այն օգտագործել իր ընտրությունները կատարելու համար։

(Իհարկե M = 16 հիշողությունով օգնականը կարող է հիշել ամբողջ C հաջորդականությունը 16-ի փոխարեն օգտագործելով միայն 8 բիթ։ Այս օրինակում մենք միայն ուզում ենք ցուցադրել, որ նա կարող այլ մոտեցումներ ևս ունենալ)։

supper - hy 3/9

Խնդիրը

Դուք պետք է գրեք *երկու առանձին ծրագիր* միևնույն ծրագրավորման լեզվով։ Այս ծրագրերը պետք է հերթով կատարվեն` առանց կատարման ընթացքում իրար հետ կապ պահելու։

Առաջին ծրագիրը պետք է օգնականը օգտագործի առավոտյան։ Այս ծրագիրը տրված C հաջորդականության հիման վրա պետք է կառուցի A հուշող հաջորդականությունը։

Երկրորդ ծրագիրը օգնականը պետք է օգտագործի օրվա ընթացքում։ Այս ծրագիրը պետք է ստանա A հուշող հաջորդականությունը և հետո պետք է մշակի Լեոնարդոյի հարցումների C հաջորդականությունը։ Նկատենք, որ C հաջորդականությունը ծրագրին պետք է տրվի հարցում առ հարցում, և յուրաքանչյուր հարցում պետք է մշակվի նախքան հաջորդի ստացումը։

Ավելի ստույգ, առաջին ծրագրում դուք պետք է իրականացնեք ComputeAdvice(C, N, K, M) ֆունկցիան, որտեղ C-ն ամբողջ թվերի (յուրաքանչյուրը 0, ..., N - 1 տիրույթից) N երկարության զանգված է, K-ն փայտամածում գույների քանակն է, M-ը հիշողության բիթերի քանակն է։ Այս ծրագիրը պետք է կառուցի M բիթերից կազմված A հուշող հաջորդականությունը։ Ծրագիրը A հաջորդականությունը համակարգին փոխանցելու համար, A-ի յուրաքանչյուր բիթի համար, պահպանելով կարգը, պետք է կանչի հետևյալ ֆունկցիան.

 WriteAdvice(B) — ավելացնում է B բիթը ընթացիկ հուշող A հաջորդականությանը։ (Այս ֆունկցիան կարող եք կանչել առավելագույնը M անգամ)։

Երկրորդ ծրագրում պետք է իրականացնեք Assist(A, N, K, R) ֆունկցիան։ Այստեղ A-ն հուշող հաջորդականությունն է։ N-ը և K-ն սահմանված են վերևում։ R-ը A-ի բիթերի փաստացի քանակն է $(R \leq M)$ ։ Այս ֆունկցիան պետք է կատարի օգնականի համար ձեր առաջարկած ստրատեգիան, օգտագործելով հետևյալ ֆունկցիաները, որոնք ձեր տրամադրության տակեն.

- GetRequest() վերադարձնում է Լեոնարդոյի պահանջված հաջորդ գույնը։ (Ապագա հարցումների վերաբերյալ ոչ մի ինֆորմացիա չի արվում)։
- PutBack(T) T գույնը փայտամածից տանում է դարակ։ Դուք այս ֆունկցիան կարող եք կանչել միայն այն դեպքում, երբ T-ն ընթացիկ պահին փայտամածի գույներից մեկն է։

Կատարվելուց ձեր Assist ֆունկցիան պետք է կանչի GetRequest ֆունկցիան ճիշտ N անգամ, ամեն անգամ ստանալով Լեոնարդոյի հերթական հարցումը։ GetRequest-ի յուրաքանչյուր կանչից հետո, եթե պահանջվող գույնը փայտամածի վրա չէ, դուք պետք է կանչեք նաև

supper - hy 4/9

PutBack(T) ֆունկցիան ձեր ընտրած T-ով։ Հակառակ դեպքում չպետք Լ կանչեք PutBack ֆունկցիան։ Եթե ձեր ծրագիրը այս կերպ չաշխատի, դա կհամարվի սխալ, և ձեր ծրագրի աշխատանքը կդադարեցվի։ Հիշեք, խնդրեմ, որ սկզբում փայտամածը պարունակում է 0-ից K - 1 գույները, նեառյալ։

Թեստը կհամարվի լուծված, եթե ձեր երկու ֆունկցիաները բավարարում են խնդրի պահանջներին և PutBack-ի կանչերի ընդհանուր քանակը *ճիշտ հավասար է* Լեոնարդոյի օպտիմալ ստրատեգիայի դեպքում համապատասխան քանակին։ Եկատենք, որ եթե կա մի քանի ստրատեգիա, որոնք նույն քանակով են կանչում PutBack, ֆունկցիան, ձեր ծրագիրը կարող է նրանցից ցանկացածը կատարել։ (այսինքն, չի պահանջվում անպայման հետևել Լեոնարդոյի ստրատեգիային, եթե կա նույնքան լավ այլ ստրատեգիա)։

Օրինակ 3

Շարունակելով օրինակ 2-ը, ենթադրենը ComputeAdvice-ում կառուցել եք A = (0, 0, 1, 0, 0, 0, 1, 0, 1, 1, 1, 0, 1, 1, 0, 0). Այդ տվյալները համակարգին փոխանցելու hամար աետք ŀ անել կանչերի hաջորդականությունը. WriteAdvice(0), WriteAdvice(0), WriteAdvice(1), WriteAdvice(0) ,WriteAdvice(0) , WriteAdvice(0) , WriteAdvice(1), ,WriteAdvice(1) ,WriteAdvice(1) WriteAdvice(0) , WriteAdvice(1), ,WriteAdvice(1) ,WriteAdvice(1) , WriteAdvice(0), WriteAdvice(0) WriteAdvice(0).

Ապա ձեր երկրորդ՝ Assist ֆունկցիան կարող է կատարվել, ստանալով վերևի A հաջորդականությունը, N=4, K=2 և R=16 արժեքները։ Assist ֆունկցիան պետք է անի GetRequest ֆունկցիայի ճիշտ N=4 կանչ։ Նաև այդ կանչերի արանքում Assist ֆունկցիան պետք է կանչի PutBack(T)-ն թույլատրելի ձևով ընտրելով T-ն։

Ստորև բերված աղյուսակը ցուցադրում է օրինակ 1-ի ոչ օպտիմալ ընտրություններին համապատասխանող կանչերի հաջորդականությունը։ Գծիկը նշանակում է, որ PutBack-ի կանչ չկա։

GetRequest()	Գործողություն
2	PutBack(1)
0	-
3	PutBack(0)
0	PutBack(2)

Ենթախնդիր 1 [8 միավոր]

- N < 5000.
- Դուք կարող եք օգտագործել առավելագույնը M = 65 000 բիթ։

supper - hy 5/9

Ենթախնդիր 2 [9 միավոր]

- $N \le 100000$.
- Դուք կարող եք օգտագործել առավելագույնը M = 2 000 000 բիթ։

Ենթախնդիր 3 [9 միավոր]

- N < 100000.
- K < 25 000.
- Դուք կարող եք օգտագործել առավելագույնը M = 1 500 000 բիթ։

Ենթախնդիր 4 [35 միավոր]

- $N \le 5000$.
- Դուք կարող եք օգտագործել առավելագույնը M = 10 000 բիթ։

Ենթախնդիր 5 [մինչև 39 միավոր]

- $\sim$ N < 100 000.
- K < 25 000.
- Դուք կարող եք օգտագործել առավելագույնը M = 1 800 000 բիթ։

Այս ենթախնդրի համար ձեր միավորը կախված E ձեր ծրագրի կազմած հուշող հաջորդականության R երկարությունից։ Ավելի ստույգ, եթե $\mathsf{R}_{\max}$ -ը ձ եր $\mathsf{ComputeAdvice}$ ֆունկցիայի տված հուշող հաջորդականության մաքսիմում երկարությունն E (ըստ բոլոր թեստերի), ապա ձեր միավորը կլինի.

- 39 միավոր, եթե R_{max} ≤ 200 000;
- $39 (1800000 R_{max}) / 1600000$ úþu
վnp, tpt $200000 < R_{max} < 1800000$;
- 0 միավոր, եթե $R_{max} \ge 1800000$.

Իրականացման մանրամասներ

Դուք պետք է submit անեք ճիշտ երկու ֆայլ գրված *միևնույն ծրագրավորման լեզվով*։

Առաջին ֆայլը կոչվում tadvisor.c, advisor.cpp կամ advisor.pas։ Այս ֆայլում պետք t իրականացնել ComputeAdvice ֆունկցիան ինչպես

supper - hy 6/9

նկարագրված է վերևում, կանչելով WriteAdvice ֆունկցիան։ Երկրորդ ֆայլը կոչվում tassistant.c, assistant.cpp կամ assistant.pas։ Այս ֆայլում պետք է իրականացնել Assist ֆունկցիան ինչպես նկարագրված է վերևում, կանչելով GetRequest և PutBack ֆունկցիաները։

Ստորև բերված են բոլոր ֆունկցիաների սիգնատուրները։

C/C++ ծրագրեր

```
void ComputeAdvice(int *C, int N, int K, int M);
void WriteAdvice(unsigned char a);

void Assist(unsigned char *A, int N, int K, int R);
void PutBack(int T);
int GetRequest();
```

Pascal onwqntn

```
procedure ComputeAdvice(var C : array of LongInt; N, K, M : LongInt);
procedure WriteAdvice(a : Byte);

procedure Assist(var A : array of Byte; N, K, R : LongInt);
procedure PutBack(T : LongInt);
function GetRequest : LongInt;
```

Այս ծրագրերը պետք է իրենց պահեն այնպես, ինչպես նկարագրված է վերևում։ Իհարկե, դուք կարող եք ներքին օգտագործման համար այլ ֆունկցիաներ նույնպես իրականացնել։ C/C++ ծրագրերում ձեր ներքին ֆունկցիաները պետք է հայտարարել static, որպեսզի գրեյդերը դրանք իրար կապակցի։ Կամ էլ պիտի, պարզապես, խուսափել նույն անունով երկու ֆունկցիա (ամեն ծրագրում մի հատ) հայտարարելուց։ Ձեր ծրագրերը ստանդարտ մուտք/ելքում, ինչպես նաև որևէ ֆայլում, գրել կարդալու գործողություններ չպիտի կատարեն։

Ծրագիրը գրելիս դուք նաև պետք է հետևեք հետևյալ հրահանգներին (մրցույթի ձեր միջավայրի շաբլոնները բավարարում են ստորև թվարկված պահանջներին)։

C/C++ ծրագրեր

Ձեր լուծման սկզբում դուք պետք ավելացնեք advisor.h և assistant.h տողերը, համապատասխանաբար advisor-ում և assistant-ում։ Դրա համար ձեր ծրագրում պետք է ավելացվի.

```
#include "advisor.h"
```

կամ

supper - hy 7/9

```
#include "assistant.h"
```

Այս երկու`advisor.h և assistant.h ֆայլերը կլինեն ձեր ֆոլդերում ինչպես նաև մրցույթի վեր-ինտերֆեյսում։ Ձեզ նաև կտրամադրվի (նույն կերպով) ձեր լուծումը կոմպիլացնելու և թեստավորելու համար կոդ և սկրիպտ։ Մասնավորապես ձեր լուծումը այդ սկրիպտները պարունակող ֆոլդերը պատձենելուց հետո դուք կարող եք աշխատացնել compile_c.sh կամ compile cpp.sh սկրիպտը (նայած թե ձեր կոդի լեզուն որն է)։

Pascal onwqntn

Դուք կարող եք oqunuqործել advisorlib և assistantlib յունիթները, համապատասխանաբար, advisor-ում և assistant-ում։ Դրա համար ձեր կոդում պետք է ընդգրկել հետևյալ տողը.

```
uses advisorlib;
```

կամ

```
uses assistantlib;
```

Ձեր ֆոլդերում նաև վեր ինտերֆեյսում կարող եք գտնել advisorlib.pas և assistantlib.pas ֆայլերը։ Ձեզ նաև կտրվի (նույն եղանակով) ձեր լուծումը կոմպիլացնելու և աշխատացնելու համար կոդ և սկրիպտներ։ Մասնավորապես, ձեր լուծումը այս սկրիպտները պարունակող ֆոլդեր պատճենելուց հետո կարող եք աշխատացնել compile pas.sh.uկրիպտը։

Գրեյդերի օրինակ

Գրեյդերի օրինակն ընդունում է տվյալները հետևյալ ֆորմատով.

- unn 1: N, K, M;
- unntn 2, ..., N + 1: C[i].

Գրեյդերը սկզբում կանչելու LComputeAdvice ֆունկցիային։ Արդյունքում գեներացվելու Ladvice.txt ֆայլը, որը պարունակում L հուշող հաջորդականության բիթերի արժեքները՝ իրարից մեկ բացակով անջատված, իսկ վերջում դրվելու L 2:

Ապա այն կկատարի ձեր Assist ֆունկցիան և գեներացնի ելքը, որտեղ յուրաքանչյուր տող կամ "R [number]" տեսքի է, կամ "P [number]" տեսքի։ Առաջին տիպի տողերը նշանակում են GetRequest()-ի կանչերը և ստացված պատասխանները։ Երկրորդ տիպի կանչերը ցույց են տայիս PutBack() ֆունկցիայի կանչերը և ետ տանելու համար ընտրված գույները։ Եյքը ավարտվում է "E" տեսքի տողով։

Ակատե<u>ք,</u> խնդրեմ, որ պաշտոնական գրեյդերով ձեր ծրագրի աշխատելու

supper - hy 8/9

ժամանակը փոքր ինչ կարող է տարբերվել ձեր լոկալ համակարգչում աշխատանքի ժամանակից։ Այս տարբերությունը էական չպիտի լինի։ Այնուհանդերձ, դուք կարող եք օգտագործել թեստավորման ինտերֆեյսը համոզվելու համար, որ ձեր ծրագիրը տեղավորվում է ժամանակային սահմանափակման մեջ։

Ժամանակի և հիշողության սահմանափակումները

- Ժամանակի սահմանափակումը. 7 վայրկյան։
- Հիշողության սահմանափակումը. 256 MiB.

supper - hy 9/9